

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ars Semper Gavdendi

Demonstrata Ex Sola Consideratione Divinae Providentiae Et Per
Adventvales Conciones

Sarasa, Alfonsus Antonius de
Antverpiae, 1664

§. III. Deinde per felicitatem impiorum, justos confirmat in spe.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13517

boni frumentur; ubi autem mali contrariis, nisi sit futura vita quædam post hanc? Aut id planè concludendum est; aut dicendum, Deum iniustum esse posse: quod quidem dictu est execrabile; & vero re ipsâ ut sit, nullo pacto est possibile.

En, vt felicitas impiorum, quæ humanis oculis expensa, Davidis quoque pedes, quasi in lubrico positos, in lapsum impellebat, nostræ Fidei sit fulcimentum. Non intelligimus cur florent scelerati, cùm adhuc in flore sunt; *in nonissimis autem eorum intelligemus, aliam superesse vitam, alia gaudia, aliam felicitatem, aliam denique expectationem nostram, præ eâ quam nobis prætendit miseræ huius terræ fucata felicitas & voluptas;* alias denique esse miserias & supplicia præter ea quæ modo persentiscaimus & horremus. Et vero sola ea spes exspectatio sufficit, ut cum ingenti animi tranquillitate, videamus totum hunc fortunæ cursum, habilesque spes hominum, isthic depresso, isthic eleuatas, vbiique caducas. *Pacem itaque peccatorum videntes, dicamus illico. Omnis consummationis vidi finem,* finemque cùm *Psal 118.* video, felicem tandem exspecto, quem verò fortunati illi habituri sunt, id illi relinquo, qui nouit moderaturque omnia. Id certè impiorum deploranda felicitas mihi consert boni, quod fidem meam penitus confirmet.

§. III.

Felicitas impiorum iustos confirmat in Spe.

*Secundum
bonum est
augmentum
Spei.*

Quid, quod impiorum prosperitas, spem Christianam mirum in modum acuat atque extimulet? idcirco enim malis & sceleratis in hac vitâ, bona quædam largitur bonus Deus, vt toti orbi constet, quâm munificus futurus sit remunerator, tum cùm perfectis gratiæ operibus mercedem plenam *& coagitatam,* *& super effluentem daturus est Deus sibi tam chara capita æternō deuinctorus amicitiæ vinculo; cùm tam liberalis sit tamque profusus modò, vt sceleratorum sibique rebellantium quædam bona opera (naturæ tamen foetus & non gratiæ) eaque adhuc multis sceleribus intermixta, tot bonis, tantâque naturæ felicitate compenset. Cogitatio hæc diui Chrysostomi est, eoque digna deducenda.*

8.

Luc. 6.

*D. Chrys.
ho. 67. ad
pop.*

ducenda est paululum, ut percipiatur vis.

9. Illud sanè mihi facile quiuis dabit, neminem esse adeo peruersæ mentis ac perditæ, qui non aliquid agat laude dignum, quodque moralem saltem, hoc est naturæ rationique consonam sortiatur bonitatem. Crudelis ut sit Tyrannus, aliquando tamen misericordiam vicit exhibet, naturæque propensio insitam animo emollit ferociam: neque qui in omnem luxuriam projectus est, idcirco iustitiam non colit; neque qui iniustus, alia humanitatis, imòne Religionis quidem erga Deum, deserit officia: Res hæc in confessio est. Attendite nunc genium indolemque Dei: certe tam generosa est, ut ea ipsa qualiacumque bona opera, nolit omnino abire indonata: id verò in alterâ vitâ præstari cùm non possit, utpote ab omni felicitate isthic extoribus; in hâc confert quidquid postulari posset præmij, ne quidquam omnino fauoris, in alterâ post hanc vitâ, quasi iure aliquo possit expeti, aut bonum aliquod opus in rationes computumque deduci. Quod si fuerit peccator aliquis, verba sunt Chrysostomi sexcentis malis cooperitus, *Et qui in pluribus illorum, insanibili morbo labore, qui rapiat, qui fraudet, idcirco prospero rerum successu frui- tur, ne mercedem isthic repeatat.*

10. Contra verò, cùm iustum vides affligi, illud tecum reputa, neminem adeo accuratum esse, qui non aliquando à recto deflectat tramite; neque adeò bonum, quin aliquid aliquando faciat mali. Idecirco hic patitur inquit Chrysostomus, *ut purus hinc abeat, nihilque puniendum restet.* Quod sanè præclarè Lazarus confirmat exemplo. *Quoniam ergo, inquit, Et Lazarum habere quedam peccata contigerat, Et diuitem aliquod bonum habere: propterea dicit Abraham, nihil hic require, bona illic Tua recepisti, Et Lazarus mala sua.* & ne quis id me ita dicere credat, inquit Chrysostomus, certe ipsissima Abrahams verba sunt *Tua nimirum & sua*, hoc est, quæ tibi debentur, & quæ Lazaro. Quod vt euidentius declareret Abraham, non dicit *Accepisti*, sed *Recepisti bona tua*: nam quod accipitur non semper debetur, debetur autem quod recipitur. bona itaque quedam debebantur Epuloni, Lazaro autem quedam mala. En verba Chrysostomi, Epulonem alloquitur. *Fecisti aliquid boni? recepisti opes Tuas, sanitatem Tuam, delicias, potentiam, honorem: nihil debetur, recepisti bona Tua.* Tum ad Lazarum orationem deflectens. *Quid igitur? nihilne*

Impiorum
hic Deus
felicitate
quadam
bona opera
remunera-
tur, ut po-
stea plenè
cattiget eo-
rum mala.

Iustos hinc
Deus ob-
quædam
ipsorum ma-
læ castigat,
ut potius
plene re-
muneretur

Chrysost.
hom. de
aduersâ
valetud.
tom. 5.

ibid.

Luc. 16.

nihilne Lazarus peccauit? imò vero. Et Lazarus similiter mala scilicet sua recepit. Cum tu Tua bona recepisti, tum Lazarus mala, idcirco nunc iste consolatur, Tu vero cruciaris. Iustè omnino, & rectè, cum enim Lazarus, pro perperam factis, patiendo satisfecerit; puniri non potest, nihil debet: cumque pro rectè factis nihil ei admodum sit persolutum, adhuc ei debentur omnia. Tibi vero pro bene gestis præstata cum sint omnia, nihil debetur præmij: at quia debitorum suppliciorum nihil exoluisti hactenus, in pleno ære Dei es, debes omnia, & quia æquitas id exigit, solues omnia.

*Non igitur
tibi blan-
diantur
imp̄ si hic
sint felices.*

Mentem hoc aduertite, quoctunque fortunati esse vultis & dici. Fortunati si estis, & nihilominus Dei hostes & peccatores; huius æui, terræque fortunatos vos credite; non alterius & æterni. Duret, si fortuna sic fert, eō quō viues tempore, fucata illa quā deliniris felicitas; at vero æternitate totâ tibi quid fiet? Bonâ dat nimium tibi benignus Deus, diuitias largitur, dignitates impertit & honores; tuque diuinis beneficiis, in iniuriam benefactoris abuteris. Non percipis interim irati Numinis esse timenda beneficia? Nihil deliciarum, nihil felicitatis tibi detrahit, vt nihil tibi debeat, si fortè rectè quid egisti: rationes interim tecum pro sibi à te debitissimis initurus, vti liquidissimas, ita & rigidissimas.

*Largitur
enim felici-
tate hanc
Deus, vt
postea di-
fricilius in-
dicet &
punit.*

Vin plura: certè cum Dei arcana consilia tetigerimus, illud etiam dicam vt aurem tibi vellicem, nimiumque ne tibi de felicitate blandiaris. An nescis diuitias, fortunasque eō consilio tibi à Deo submitti, vt maiori vt sic dicam animo, te in extremo totique orbi conspicuō iudicio arguat, securiusque condemnet? Cur sic inquires? dicam. Causa suæ æquitatem, omnibus creaturis consilium facere cum statuerit; idcirco felicitati tuæ, cum possit; nihil detrahit; vt omnibus constet, nihil omnino rationis afferre te posse, cur eō audaciae prolapsum sis, vt tam beneficium Numen te non puduerit iniuriâ impetrare, eiusque tam iusta imperia detrectare. Felicem te facit, quamuis peccatorem, vt tandem aliquando *instinetur in sermonibus suis, & vincat psalmi cùm iudicari.*

Audi Ambrosium hæc in Iudâ exaggerantem. *De Iudâ Proditore,* inquit, *hæc colligere licet: qui & Apostolus inter eos electus est, vt loculos pecuniarum, quos pauperibus erogaret, commissos habe-*

ret;

11.

12.

13.

*Ambit. I.
9. offic. 15.*

ret; ne videatur quasi in honoris, aut quasi egenus Dominum prodidisse. Quid deinde? Et ideo ut iustificetur in eo Dominus hec ei contulit, ut non quasi iniuria exasperatus, sed quasi preuaricatus gratiam, maiori esset offense obnoxius. Optime Ambrosius & Iudæ & tibi. frustra id iam quidem Iudæ, nisi quod Iudæ, id & tibi diceretur, quisquis es peccator, & cum dici sic ambiat, peccator fortunate. Quod si rerum omnium egenus fuisses, certe tot furta, iniustasque technas, paupertati depellendæ aliquo saltem modo poteras imputare; Quod si calamitatibus, dedecore & ærumnis te Deus oppressisset, vindictæ de tam seuero Domino sumendæ causâ ei te bellum indixisse, legesque tibi impositas excusisse, malè quidem, tamen in speciem potuisses obtendere: at iam quid dices? quòd te vertes? quid afferes excusationi? quomodo causam tuam orbi iam probabis? Nescio sane. Illud videt

Deut. 32. orbis vniuersus quod incrassatus est dilectus dicitur recalcitrauit; incrassatus, impinguatus, dilatus, & nihilominus, dereliquit Deum factorem suum, dicitur recessit a Deo salutari suo. Habemus fatentem reum, & eō tacente res ipsa loquitur; cuiuscaausa est: itaque veniat mors super eos dicitur descendant in infernum viventes. Percipitis tandem, cur malis bona det bonus Deus? ut iustificetur in eo Dominus, & causam suam contra omnes obrectatores euincat, cum iudicarit.

14. Nunc vero ad vos mihi sermo est. Auditores. Quisquamne inter vos est, qui operum suorum sibi mercedem integrum in hoc mundo præstari desiderat, plenamque omnium quæ sibi debentur præriorum apocham, nihil ultra petiturus velit dare? Felicem modò te hīc reddat Deus, vis ei cœlestem, quam tibi daturus est gloriam transcribere, & omne debitum condonare? Minime vero inquis, absit hoc à me. Sapis profecto, sapis. Iam vero, an etiam adeo amens sis, ut vel minimam débitæ mercedis partem, & ut ita dicam atomum velis concedere, in hoc mundo fortunatus ut sis? terrena gaudia cœlesti gloriæ, corporis comoda deliciis animæ, æternis peritura ut æquipares, imo ut præponas? non arbitror adeo insanum te, nec tibi ipsi tam iniunicum. Quod si igitur æterna tanti facis, quid tantopere conquereris, terrena quod tibi deneget, ut plena & integra tibi stet merces isthic soluenda, ubi cum datur quod debetur, debitum tamen numquam extinguitur? Cur non tibi ipsi gratularis cum

*Interimius
stus sepe
futuri ex-
pectations
conferunt.*

affligeris ; certus te, quæ debes supplicia patiendo delere, sic ut omni ære alieno liber, creditor ipse debitorem Deum possis liberâ & exponere à fronte conuenire ? Sanè hâc spes fatus, ridebat miseras omnes laboresque diuinus Paulus. Bonum inquit, ^{2. ad Cor.} certamen certani, hoc est multum mihi desudandum fuit, non parua certamina sustinui, cursum consummavi, fidem seruavi. In reliquo deposita est mihi corona iustitie, quam reddet mibi Dominus in illâ die, iustus Iudex. Re却itam nimis gaudet coronam integrum, & reseruatam mercedem plenam, cuius admodum nihil in hoc mundo receperit : certo tamen recepturus, quia justus est is, qui debet laboranti præmium; & benignus, æternitati illud cùm reseruat.

Interim fatere modi, abs re esse quod conquereris, prospera sceleratis, aduersa piis cedere, fateberisque, sat scio, mentem Dei consiliumque si, prout exposui, intellexeris.

Felicitas impiorum magnitudinem celestis Glorie demonstrat.

Patere igitur felicitatem eorum; tibi tam utilem,

Tertii bonum, quod ex impiorum felicitate, eterna gaudia detur intelligere.

Adde quod ex eâ quam tantopere miraris sceleratorum hominum felicitate, cælestis quæ nos manet gloriæ magnitudinem, datur coniucere & inuestigare. Age sis, & quidquid terra fert gaudij, quidquid deliciarum Imperatorum aulæ, quidquid diuinarum expoliatae armis Prouinciae, quidquid dignitatis euecta per vim fastigia, homini quem tu fortunatum vocas unquam contulere, ob oculos tibi propone, & si potes mente concipe : theatrorum acclamations, conuictorum luxus, chorearum gaudia, luxuriantium inanes risus, & steriles cachinnos ; quidquid denique immoda conferre potest fortuna, cogitatione designa. Designasti ? iam vero sic tecum, imò mecum ago. Quod si tam munificus, imò tam profulus est Dominus, iustus tamen Iudex, ut bona quædam opera, naturam tamen non exceedentia, & quidem tot tantisque sceleribus contaminata compenset ; quæ demum erit illa gloria, quæ deliciæ, quæ corona, quæ gratiæ perfecta opera, hoc est, Sanguinis a Deo homine profusa merita